

© PATRICK DIELEMAN

VOORKOM BEWAARZIEKTEN TIJDENS DE PLUK

Het was eind juli opnieuw erg warm toen we de proeven voor pitfruit in het Hageland bezochten. Zoals steeds maakten zowel Vlaamse als Nederlandse fruittelers van de gelegenheid gebruik om resultaten van het lopende onderzoek op te pikken uit de eerste hand. – *Patrick Dieleman*

Het was het vijfde en laatste jaar dat de proeven op appel en peer werden uitgevoerd bij Guy en Gwenn Hupko in Ransberg. In hun inleiding bedankten Hilde Morren van de cel Voorlichting fruitteelt van het Departement Landbouw en Visserij en Jef Vercammen van de Proeftuin voor pit- en steenfruit de familie Hupko voor hun gastvrijheid en medewerking.

Dunningsproeven

In de dunningsproeven in Conference en Belgica lag de nadruk op het nieuw erkende middel Brevis. “We hebben in de proeven 1100 of 1500 g/ha Brevis toegevoerd op basis van onze ervaringen in 2014”, vertelt Ann Gomand van pcfruit. “We zagen toen dat er met 1500 of 2200 g te sterk gedund werd. Daarom hebben we de telers ook geadviseerd om voorzichtig te zijn. We hebben gespoten in verschillende stadia. Bij de bomen die behandeld werden met Brevis, toen de vruchtjes 8 mm waren (8 mei), zagen we dat heel wat vruchtjes stopten met ontwikkelen. Toch duurde het tot begin juni vooraleer ze

.....
De pluk is een belangrijk moment om rot tijdens de bewaring te voorkomen.

effectief vielen. De late behandeling op 12 mm (13 mei) leek aanvankelijk hetzelfde effect te hebben, maar uiteindelijk was dat minder sterk. Een herhaalde toepassing had uiteindelijk geen sterker resultaat dan de vroege behandeling.” Een blik op de voorlopige resultaten laat zien dat het dunnend effect van Brevis een stuk kleiner was dan in 2014. Toen werd gespoten na vorstschade. Exillis, dat bij juist 18 °C werd gespoten, had geen dunnend effect. Dat bewijst dat daarvoor warmte nodig is. Na een behandeling met Exillis leggen de twijgen wel gemakkelijker bloembotten aan, wat een voordeel is in beurtjaren. Wat de sortering bepaald op 30 juli betreft, leverden

de behandelingen met Brevis op vruchtjes van 8 mm het grootste aandeel grote vruchten op. De vruchten waren gemiddeld 2 mm dikker dan in de onbehandelde strook.

Een tweede proef bootste de situatie uit de praktijk na, waarbij tijdens de bloei werd behandeld om de vruchtzetting te bevorderen. Een dosis van 1100 g/ha bleek daarbij onvoldoende om nog dunning te realiseren. In een dunningsproef op Belgica werd het effect van de combinatie van Brevis met MaxCel in verschillende doseringen en op verschillende tijdstippen bekeken. De combinaties van 7,5 l/ha MaxCel op vruchtjes van 8 mm en 550 of 1100 g/ha Brevis, een kleine week nadien op 12 mm, gaven de beste dunning. Eerst Brevis en nadien MaxCel lijkt weinig zin te hebben.

Ook werd het effect nagegaan van het verspuiten van Brevis samen met bladvoeding. Nu is al duidelijk dat die de opname en de dunnende werking kunnen versterken, zeker bij hogere dosissen moet men hiermee opletten.

Wilde bijen

Stijn Raymaekers van pcfruit is verantwoordelijk voor een project dat de mogelijkheden van natuurlijke bestuivers in het Hageland onderzocht. Eerst onderzocht hij welke wilde bijen er voorkomen en in welke mate ze gebruik (willen) maken van kunstmatige nestkasten, of de bestuiving verbeterd in de buurt van die kasten en of wilde bijen wel stuifmeel van appels transporteren. "Opvallend is dat de bezettingsgraad van de uitgezette nestkasten het eerste jaar niet heel hoog is: 6,5 tot 17,5%. In percelen waar extra metselbijen werden uitgezet telden we 90% bezetting. Als ze er zijn, vinden de metselbijen de nestkasten wel." De bescherming van de kastjes tegen allerlei belagers en ziekten vraagt extra aandacht. Metselbijen hebben volgens Raymaekers onder meer het voordeel dat ze graag op fruitbomen vliegen, niet heel ver vliegen en ook actief zijn in minder gunstige weersomstandigheden. Hij wist nog te vertellen dat de gehoornde metselbij iets vroeger in het jaar actief wordt, en dus interessant is voor peren. De rosse metselbij is dan weer geschikter voor gebruik in appelplantages.

Spintbestrijding

Het gebruik van roofmijten voor de bestrijding van rode spin is al jaren de hoeksteen van de geïntegreerde bestrijding in de fruitteelt. Omdat de laatste jaren opnieuw meer telers te maken krijgen met spintproblemen, belichtte Gertie Peusens de achtergronden van een doeltreffende aanpak. Een eerste aspect is dat er behalve de rode spin ook andere spintmijten actief kunnen zijn, zoals meidoorn- of bonenspin en de harlekijnmijt. Al die soorten hebben verschillende cyclussen en men heeft spintmiddelen nodig die het stadium aankunnen waarin de beestjes bevinden op het moment van behandelen. Om resistentie te voorkomen moet men bovendien zo veel mogelijk afwisselen met middelen uit verschillende families. Peusens toonde resultaten van proeven waarbij nagegaan werd of courante spintmiddelen, maar ook enkele fungiciden, de roofmijten voldoende sparen. De lijsten die de cel Voorlichting fruitteelt jaarlijks actualiseert, geven de veiligheid goed weer. Gertie Peusens stelde dat er best gericht kan gespoten worden met de juiste middelen. Tot aan de bloei moet paraffineolie volstaan, of

Apollo net voor het ontluiken van de eieren. Ook tijdens de bloei moet je kijken wanneer de wintereieren ontluiken. Bij 50% ontluiking kan je Nissorun inzetten, bij 80% Borneo. In de zomer kan gewerkt worden met de meti acariciden Sanmite, Danitron of Masai, of met Envidor. Om voldoende contactwerking te krijgen moet je genoeg water gebruiken en ook traag genoeg rijden. Peusens waarschuwde dat acariciden zelden 100% werking hebben en dat men aandacht moet hebben voor de nuttigen en resistentie moet voorkomen.

Witziekte en bewaarziekten

Kjell Hauke stond stil bij de preventie van witziekte. Het is belangrijk te weten waar die zit, vooral tijdens de winter. De schimmel overwintert vooral in de eindbotten. De sporen ontwikkelen best bij 20 tot 22 °C en verliezen hun kiemkracht bij regen. Enkel het jonge blad dat op ontvouwen staat, is infectiebaar. Het komt erop aan de kringloop te doorbreken door geïnfecteerde pluimen weg te knippen, zeker bij hoge druk. Dat gebeurt bij voorkeur niet tijdens infectieweer, maar bijvoorbeeld op een regenachtige dag. Nadien wordt best een fungicidenbehandeling voorzien. Je start dan met een middel dat voldoende eradicant werkt op de primaire pluimen. Tijdens het seizoen wissel je best af tussen de beschikbare fungicidenfamilies. Uit proeven blijkt dat het nieuwe SDHI Luna Privilege een welkome aanvulling is bij het bestaande middelenpakket.

De pluk is een belangrijk moment om rot tijdens de bewaring te voorkomen. Veel wondschimmels infecteren de vrucht immers via wondjes. Die kunnen al ontstaan aan de boom, bijvoorbeeld door vogels, insecten of hagel, maar ook door het plukken, transporteren of sorteren. Bij peren ontstaat een botrytisbesmetting vaak tijdens de oogstperiode. Een proef op onbehandelde peren gaf bij normaal plukken zonder handschoenen 15,75% rot. Bij ruw plukken zonder handschoenen was dit 31,3%. Na voorzichtig plukken met handschoenen begon slechts 8,28% van de peren te rotten. Kjell presenteerde ook enkele afspuitschema's ter preventie van bewaarziekten. Hij raadt aan om een onderscheid te maken naargelang de afnemer. Zo kan men een breder pakket van middelen aanwenden om fruit dat niet bestemd is voor export beter te beschermen. Fruit dat bestemd is voor export naar Rusland of fruit dat moet voldoen aan de bovenwettelijke eisen van bepaalde supermarkten moet het stellen met een beperkter schema. ■

1 In de aanplanting konden de telers het effect van diverse dunningsbehandelingen zelf beoordelen.

2 Deze aanschouwelijke opstelling maakt duidelijk hoe witziekte zich in het begin van het seizoen verspreidt vanuit de primaire pluimen.